

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

II. Quæ loca & quæ personæ sub interdicto locali & personali
comprehendantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

quia illa parochia plures sub se Ecclesias continere potest, ut colligitur ex cap. cum in partibus de verbor. significat. Et plurius relatis docet Suar. t. 5. de censur. disp. 32. sect. 2. num. 7. Henric. lib. 1. cap. 41. num. 3. Coninch. disputat. 17. dub. 1. n. 3. Bonac. t. 1. de censur. d. 5. pun. 1. n. 5. & 6. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. c. 1. n. 2. Speciale Interdictum locale est, quod in locum determinatum fertur. Vt si vna, vel plures Ecclesie alicuius civitatis supponantur. Interdictio, siquidem ex vi illius non interdicitur officia divina in oratoris privatis celebrari, neque ex vi illius censetur interdictum regnum, provincia, diocesis, civitas, villa, vel castrum. Quod ad Interdictum generale locale requiritur erat. Arg. d. cap. cum in partibus de verbor. significat. & Extraug. provide de sentent. excommunicat. Et tradit Nauarr. cap. 27. num. 166. Sayrus lib. 5. cap. 1. num. 13. & 14. Henric. lib. 1. cap. 41. numero 3. Bonac. d. p. 1. num. 7. Paul. Layman. cap. 1. num. 2. Coninch. disp. 17. num. 2. & alij.

Interdictum vero personale generale est, quod fertur in aliquod corpus politicum, quod propriis legibus gubernari potest. V. g. si incolae huius provincie, civitatis, parochie, collegij, seu alterius communitatis interdicitur. Speciale vero est quod in personas particulares fertur, ut in Petrum, Franciscum &c. Neque opus est ut hae personae propriis nominibus designentur. Satis namque est si sub aliqua ratione communi exprimentur, ut si in personas tale delictum committentes feratur; sufficienter exprimentur singulares personae, esse ignotae sint. Interdictum latum in familiam plures censetur esse speciale, eo quod familia non constituitur communitatem propriis legibus gubernandam. Sic Paludan. 4. dist. 18. q. 8. art. 1. principalis. §. quantum ad primum conclus. 1. Sayrus lib. 5. cap. 1. n. 10. Henric. lib. 1. cap. 42. numero 3. Auila 5. p. disp. 1. dub. 4. conclus. 8. Bonac. disp. 5. p. 1. numero 16. Galpar Hurtado difficult. 2. Sed rectius oppositum docuit Coninch. disp. 17. dub. 1. num. 11. quia illud Interdictum videtur ferri non in personas quatenus aliqua qualitate sibi propria afficiuntur, sed quatenus afficiuntur qualitate communi, scilicet quatenus sunt ex tali familia; & vnum corpus politicum componunt.

Potest interdictum personale aliud est totale, aliud pariale, cuius divisionis meminerunt ferè omnes Doctores, ut videtur est in Sayto lib. 5. thesauri, cap. 4. in fine, Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 1. circa finem. Totale est quod omnes effectus Interdicti personali comprehendit. Parziale vero quod aliquibus, vel vno tantum privatis, ut si Interdictum a celebratione, à receptione Sacramentorum, ab ingressu Ecclesie, &c.

PUNCTUM II.

Quae loca, & quae personae sub interdicto locali, & personali comprehenduntur?

§. I.

De interdicto locali.

- 1 Sub interdicto locali generali comprehenduntur suburbia, & aedificia continentia.
- 2 Quid per suburbia intelligatur?
- 3 Cathedralis Ecclesia sub interdicto civitatis, vel dioecesis comprehenditur.
- 4 Interdicta dioecesi, civitas censetur interdicta.
- 5 Interdicta aliqua Ecclesia, illius capella, & cæmeterium contiguum interdictum censetur.
- 6 Quae veniant intelligenda, cum terra alicuius domini Interdicto generali locali supponitur?
- 7 Hoc Interdictum locale omnes tam sacrales quam regulares, tam incolae, quam exteri observare tenentur.
- 8 Interdictum locale semper secum fert personale Interdictum.

Sub Interdicto locali generali civitatis comprehenditur non tantum locus directè interdictus, sed illius suburbia, & aedificia continentia, ut habetur expressè cap. si civitas de sentent. excommunicat. in 6. Etenim si ad hae loca praedictum Interdictum non extendetur, nullius ferè considerationis esset Interdictum appositum, cum facile possent interditi ad hae loca confugere, & divini celebrare possent. Quod adeo verum est, ut etiam si suburbia alterius sint domini, & potestatis, ut solent esse Ecclesie Regularium, & Equitum Sancti Ioannis, & similibus ad omnia illa Interdictum locale generale extendatur, ut definitum est à Conc. Trident. sess. 2. cap. 12. & c. 2. 1. de regularib. Et colligitur ex dicto cap. si civitas, & tradunt omnes. Nam esto iudex apponens Interdictum generale, in ea loca exempta iurisdictionem non habeat, ne eius sententia eludatur à iure facta est comparatione illorum locorum extensio.

Notanter dixi generale civitatis, nam si Interdictum sit regni vel provinciae, probabile est ad suburbia, & continentia non extendi, quia ex eo quod aliqui illius provinciae accedere possunt ad suburbia pro divinis audiendis; non tamen omnes illius regni incolae debent, qui non reddunt Interdictum frustratorium, ut bene aduertit Sayr. lib. 5. thes. cap. 3. num. 5.

Per suburbia intelliguntur aedificia extra muros civitatis interdictae contigua, vel propè illam existentia quae Hispanè *arrabales* dicuntur, ad quae incolae civitatis commodè pro divinis audiendis, & celebrandis se conferre possunt. Per aedificia continentia intelliguntur, quae esto sint extra civitatem à muris separata, & non contigua ipsis, at illi sunt propinqua, sed quantum propinquitatem habere debeant, ut censentur aedificia continentia? Vnica regula definitiva non potest. Nam aliqui de quorum numero est Sylvest. verbo interdictum 2. §. 4. affirmant aedificia quae à civitate interdicta, spatium milliarii excedunt non censeri aedificia continentia, quod sane probabile est, ut inquit sayrus, lib. 5. cap. 3. num. 3. Sed rectius Suar. disp. 32. sect. 2. num. 23. Auila, 5. p. disp. 1. dub. 3. Coninch. disp. 17. dub. 1. numero 18. Fillius, tract. 14. cap. 1. num. 8. & 9. Bonac. t. 1. de censur. disp. 5. p. 1. num. 21. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. par. 4. cap. 1. num. 2. Galpar Hurtado tract. de interdicto difficult. 5. censent arbitrio Iudicis hoc esse definiendum ex regula tradita in d. cap. si civitas. Etenim loca illa, ad quae populus abique graui difficultate confugere potest ad audienda divina, sub interdicto civitatis comprehendendi debent, aliàs interdictum civitati appositum pariter nec, & eluderetur.

Sed an interdicta civitate, vel dioecesi Ecclesia cathedralis censetur interdicta? Doctores dissentiunt. Negant Couarr. cap. anima mater. 2. par. §. 1. num. 4. cum Staph. leo de littera gratia fol. 116. Henric. aliis relatis, lib. 1. cap. 41. num. 4. Ducuntur argum. Textus in cap. quammis de preb. in 6. vbi nomine Ecclesiarum non comprehenditur Cathedralis in casu otioso, qualis erat in eo textu relatus. Sed omnino tenendum est sub Interdicto civitatis, vel dioecesis Cathedralis comprehendendi, aliàs enervaretur vis Interdicti generalis contra Textum in d. cap. si civitas, ut bene notavit Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 3. num. 10. Saar. de cens. disp. 1. sect. 2. n. 2. Bonac. t. 1. de censur. disp. 5. pun. 1. num. 7. & alij apud ipsos. Neque obest Textus in cap. quammis, quia non dicitur sub nomine civitatis, vel dioecesis non comprehendit Ecclesiam Cathedralis, sed sub nomine Ecclesiarum civitatis, vel dioecesis. Quocirca si Interdictum esset omnium Ecclesiarum illius civitatis, vel dioecesis, probabile est Cathedralis non comprehendendi, ex praedicto Textu; & docuit Henric. lib. 1. cap. 42. num. 3. Sayrus d. lib. 5. cap. 3. num. 10. Et inclinat Bonac. supra, quia Ecclesia Cathedralis ob eius dignitatem censetur specialiter nota digna nec venire sub dictione vniuersali omnium Ecclesiarum, sicuti non veniunt Canonici Ecclesie Cathedralis sub Interdicto generali Clericorum. Sed contrarium forte alicui probabilius videbitur, eo quod exceptio facta Ecclesie Cathedralis in cap. quammis ultra illum casum non videatur extendi, ut colligitur ex illis verbis: Propter illius honorem volumus hoc casu includi: Et casus erat gratia facta alicui, ut possit in aliqua Ecclesia illius dioecesis praesideri. Notanda igitur sunt illa verba hoc casu, quae denotant in aliis casibus sub nomine Ecclesiarum Cathedralis comprehendendi.

Gravior difficultas est, an interdicta dioecesi, censetur civitas interdicta? Negat Bonac. t. 1. de censur. disp. 5. p. 1. numero 11. eo quod dioecesis accipi debet secundum suam propriam speciem, secundum quam à civitate differt. Sed verus casus contigit, & omnia loca dioecesis comprehendit, quia dioecesis ex civitatibus, villis, & pagis coalescit. Ergo interdicta dioecesi censetur interdicta omnes illius partes, sicuti interdicta civitate censetur interdicta omnes Ecclesie in illa civitate contentae.

Potest interdicta aliqua Ecclesia illius capella, & cæmeterium contiguum, censetur interdicta; quia illi accedunt, & illius partes esse censentur, ut definitur in dicto cap. si civitas de sentent. excommunicat. lib. 6. secus dicendum esset de alia Ecclesia etiam interdicta contigua, dummodo illi accessoria non sit, sicuti est capella, vel cæmeterium, ut ex communi tradunt Sayrus lib. 5. cap. 2. num. 15. Suar. disp. 32. sect. 2. num. 25. & 27. Auila 5. p. de censur. disputat. 1. dub. 3. conclus. 4. Coninch. disp. 17. dub. 1. num. 17. Bonac. t. 1. de censur. disp. 5. p. 1. num. 26. & alij ab eisdem relati. Quod si duo sint cæmeteria alicuius Ecclesie medio quodam pariete diuisa, affirmat Taberna interdictum 1. §. 8. & probabile reputat Sayrus dicto cap. 1. in fine. cæmeterium illud pariete intermedio diuini, Interdicto Ecclesie non subici, quia non videtur illius pars nec accessorium; cum sit pariete intermedio ab Ecclesia seorsum. Quod certissimum esset, si cæmeterium distinctum ad alteram Ecclesiam non interdictam pertineret. E contra interdicto cæmeterio, vel capella per speciale interdictum, nullatenus Ecclesia interdicta censetur, ut à contrario sensu manifestè colligitur.

colligitur ex d. cap. si civitas, & notant Doctores superius relati.

Quæ veniant intelligenda, cum terra alicuius domini Interdicto generali locali supponatur: Non est constans Doctorum sententia. Nam esto omnes conveniant comprehendere illas terras, in quas dominus absolutum, & plenum dominium habet, ac diligenti, ac comprehendatur eæ in quas diuisum, seu partiale dominium retinet, vel est usufructuarius, vel feudatarius, vel depositarius, &c.

Qua in re tenendum est Interdictum non subiciit terram quæ pro indiuiso alterius est innocens, ne absque culpa innocens puniatur. Argum. c. fin. q. 4. Et tradit S. Anton. 3. p. rit. 27. de interdicto c. 3. Syluest. verbo interdictum. 2. vers. secundum. Sayrus alius relatus lib. 5. thesauri. cap. 3. num. 2. Quod si terra illa diuisim sit innocens, & innocens, ita ut pars illius nocenti competat, & pars distincta innocenti, exlimat Sayrus dicto cap. 3. num. 2. eam partem quæ ad dominium nocentem pertinet, Interdicto subiciit, non autem illam quæ innocenti competit. Quod certe verum est, si de Interdicto directo, & immediato loquamur; ac si de Interdicto accessorio, & quasi per consequentiam sermo sit, verius credo partem illam innocenti competentem Interdicto subiciit, ne Interdictum generale latum in terram domini nocentis eludatur, contra Textum in cap. si civitas, de sentent. excommunicat. in 6. Eluderetur autem, si populus habitans in terra directè interdicta, posset ad diuina audire, & celebranda ad partem terræ contiguam accedere. Neque satisfaciunt solutio Sayri dicto cap. 3. num. 2. Interdictum illud non esse quoad dominium terræ frustratorium, siquidem in eius terris diuina prohibentur, tamen si quoad populum frustratorium sit, quia Textus in d. cap. si civitas, extendens Interdictum generale ad suburbia, & continentia, non attendit ad comparationem illius, ob cuius causam Interdictum apponitur vim, & efficaciam retineat, quia id semper verificaretur, tamen si in suburbis, & adiacentibus continentibus diuina peragi possent, sed attendit ne populus facile posset Interdicti vim enervare, seu eludere.

Quod si de terris ad dominum pleno iure pertinentibus loquamur, si Interdictum feratur sub hac forma: Interdicimus omnes terras illius domini in quas ipse dominum habet, omnes terras sub illius dominio existentes interdicuntur, quia nulla est ratio ob quam vna potius quam alia sit interdicta, & dictio omnes nullam excludit. At ex prædicta forma Interdicto non subiciuntur terræ, in quas solum dominium substructionem habet, & administrationem, vel usufructum, quia harum propriè dominium non habet. Neque item credo subiciit terras in quas solum dominium directum dominus habet. Vti sunt datæ in pignus, vel hypothecam, vel feudum, quia illud Interdictum in damnum potius feudatarij, & hypothecarij cederet, vt bene aduertit Coninch. statim referendus. Verum si Interdictum feratur sub hac forma: Interdicimus omnes terras, quas dominus habet, vel possidet, est probabile sit, solum comprehendere eas quæ pleno iure à domino possidentur, ac verius videtur comprehendere eas quarum habet usufructum, vt sunt terræ in feudum, vel pignus acceptæ, quæ verè ab ipso habentur, & possidentur. Argum. cap. 1. de postulat. Prelator. Et docuit pluribus relatis Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 3. à num. 17. Henrici, lib. 1. cap. 4. n. 2. Aulæ 5. p. disp. 1. dub. 3. Coninch. disp. 17. dub. 1. num. 1.

Ad terras autem de nouo post Interdictum latum ab illo domino acquiratas, nequaquam Interdictum extenditur, nisi in sententia Interdicti id expresse fuerit. Quia sententia ex se non respicit futura. Argum. cap. quia nonnullis. Et ibi Glossa verbo ad futura de Rescrip. Si enim gratia ad futura non extenditur, Clement. litteras de Rescrip. à fortiori nec potest extendere sunt. Vt bene colligitur ex leg. non potest. ff. de Iudicia. & leg. damnnum. ff. de damnno infecto. Atque ita docent Gemianus. cap. si sententia. §. ceterum num. 6. Et ibi Ancharan. vers. sexto. Francus. vers. sexto. tangit. de sentent. excomm. lib. 6. Paludan. in 4. d. 1. 8. q. 3. art. 1. principali §. quantum ad primum. concl. 5. Sylu. verbo interdictum. 2. vers. secundum. Sayrus alius relatus lib. 5. cap. 3. num. 2. Bonac. t. 1. de cens. disp. 5. p. 1. n. 27.

At si terras Interdicto suppositas dominus vendat, aut alio modo alienet, censet Coninch. disp. 17. dub. 1. à num. 22. Gaspar Hurtado tract. de interdicto, difficut. 5. in fine. cessare Interdictum, si ob culpam solius domini, & non incolatum fuerint interdictæ, quia integra ratio finalis ob quam illæ terræ sunt interdictæ, est, quia sunt domini delinquentis, vt eo interdicto apposito puniatur, & corrigatur; quæ ratio omnino cessat alienatione facta.

Sed rectius contrarium docuerunt Doctores communiter. Gemianus. Ancharan. Francus, Syluest. Paludan. Sayrus. Bonac. loc. alleg. Suar. disp. 32. sect. 2. num. 30. Vgolin. tab. 5. cap. 12. num. 3. Quia esto ratio finalis, ob quam illa terra Interdicto fuerit supposita, cesset, non tamen inde probatur cessare Interdictum ipso iure, sed auferendum esse, quia illud Interdictum, de Castro. Sum. Mor. Pars V. l.

dictum non fuit latum sub conditione restrictiua; quouique terra illa domini delinquentis esset, sed absolute latum est, ac proinde ad quemcunque transit, secum defert onus interdictum ei annexum.

Deinde interdicta terra alicuius domini, interdicta censentur non solum templa, & Ecclesie oratoria ibidem existentia tempore Interdicti, sed quæ postmodum fuerint erecta, non quia sententia Interdicti futura respiciat, sed quia respicit solum, cui Ecclesia denud constructa inhæret. Sicuti aduertit Vgolin. tab. 5. de censur. cap. 2. §. 6. Sayrus lib. 5. cap. 3. num. 13. Coninch. disp. 17. dub. 1. num. 16.

Idem existimo, si Ecclesie interdictæ pars aliqua adderetur, eo ipso illa pars debet censeri interdicta. Tum quia cum aliis partibus præexistentibus eandem Ecclesiam constituit, tum quia saltem Ecclesie interdictæ accessoria est, & accessorium naturam sequitur principalis, vt bene notauit Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 3. num. 22. Alter. de interdicto disp. 10. cap. 6. eolum. 4. & 5. Bonac. tom. 1. de censur. disp. 5. p. 1. n. 19. Secus censerem si Ecclesia interdicta funditus periret, & in eo loco alia de nouo reedificaretur, quia denud reedificata neque est Ecclesia quæ Interdicto fuit supposita, neque illius pars.

Hoc Interdictum locale omnes tam sæculares, quam regulares, tam incolæ, quam exteri, tam exempti, quam non exempti obseruare tenentur, quia hæc non tam est prohibitio personis facta, quam inhabilitas, & priuatio diuinorum loco imposita. Argum. capituli licet. vers. ad eam tenem. Et capite, auctoritate de Privileg. lib. 6. Et plurius exornat Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 3. à num. 28. Quod aded verum est, vt etiam ipse qui Interdictum locale apponit, eo durante reneatur illud obseruare, quia ea obligatio nascitur ex iure communi, cui ipse derogare nequit. Sicuti tradit Syluest. verbo interdictum 2. vers. vigesimo. Nauar. cap. 27. num. 161. Vgolin. tab. 5. de censur. cap. 6. §. 1. Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 3. num. 28. Aulæ 5. p. disp. 1. dub. 5. conclus. 2. Coninch. disp. 17. n. 2. 5. Bonac. t. 1. disp. 5. punct. 1. in fine.

Ad exteremum: communiter monent Doctores Interdictum locale semper secum ferre personale Interdictum, illorum inquam, qui causam Interdicto locali dederunt; nam hi specialiter sunt interdicti, ita vt neque in illo loco interdicto, nec alibi diuina participare possint, vt colligitur ex cap. sicut de sentent. excommunicat. in 6. Ad alias autem personas Interdictum locale generale, vel speciale nullatenus extenditur, sed extra locum interdictum possunt diuini interesse, quia interdictum locale, & personale distincta sunt, & locale solum afficit locum, & personas in ordine ad locum interdictum. Sicuti ex communi notarunt Nauar. cap. 27. n. 167. Sotus in 4. d. 2. q. 3. art. 1. concl. 1. Couarru. cap. alma 2. p. §. 1. n. 6. Henrici. lib. 13. cap. 42. §. 4. Sayr. lib. 5. cap. 2. n. 4. & seq. Suar. disp. 32. sect. 2. num. 32. & 33. Bonac. t. 1. de censur. disp. 5. punct. n. 2. Coninch. disp. 17. dub. n. 5. Et deciditur cap. si sententia de sentent. excommuni. lib. 6.

§. II.

De Interdicto personali.

- 1 Interdicto populo, collegio, omnia illius populi, & collegij membra censentur interdicta.
- 2 Extenditur doctrina ad habitantes in suburbis, & locis continentibus.
- 3 Ab hoc Interdicto personali generali exciuntur Episcopi.
- 4 Deinde infantes nondum adli capaces, & amentes.
- 5 Item à populo recedentes alibi domicilium suscepturi.
- 6 Item secundum probabilem sententiam, exteri.
- 7 Qui duplex domicilium habent interdicti censentur, cum in loco interdicto habitant. Secus in loco non interdicto.
- 8 Interdicto populo Clerus non censetur interdictus, neque contra.
- 9 Interdicto Clero, Religiosi non veniunt.
- 10 Interdictis Doctoribus alicuius Vniuersitatis, tam laici quam Clerici interdicuntur.
- 11 Interdicto populo loca illius populi non sunt interdicta, etsi alij contrarium censent.
- 12 Qui censentur affici interdicto personali specialit

Interdicto populo, collegio, Vniuersitate, omnes qui illius populi, collegij, & vniuersitatis sunt membra censentur interdicti, vt deciditur capite si sententia de sent. excomm. lib. 6. Quod intelligendum est etiam si abentes sint, quando Interdictum apponitur, quia absentia non impedit eos esse membra communitatis interdictæ, vt notauit Ioannes Andreas in dicto cap. si sententia Syluest. verbo interdictum 2. §. 2. Henrici. lib. 11. capitulo 42. numero 2. Sayrus libro 5. capitulo 4. num. 3. Bonac. tom. 1. disp. 5. punct. n. 19. Quinimo eorum fuerint innocentes, non excusantur ab Interdicto, quia

quia non interdicitur quatenus innocentes sunt, sed quatenus sunt partes communitatis nocentis. Neque est vltima inconueniens hoc Interdicto innocentes ligari, quia ex hoc ligamine non priuantur bono aliquo obtento, sed impediuntur ab eo obtinendo, quatenus Ecclesia non vult sua bona illis communicare in punitionem illius qui delictum commisit. Sicut colligitur ex dicto cap. si sententia. Et tradit ibi Ioann. Andr. Syluest. Henric. loc. alleg. Sayrus n. 12. optimè Coninch. disp. 17. dub. 1. n. 6. Et 7. Gaspar Hurtado tract. de interdicto difficult. 4. Adde prædicto Interdicto communitatis subiecti qui post latum Interdictum partes illius sunt, quia verè ad communitatem interdictam pertinent. Vt docuit Glossa in dicto cap. si sententia verbo non competant. Panormit. in cap. quoniam de officio ordinari. in princ. Et c. cum in partibus, de verbor. signific. in princ. Syl. verb. interdictum 2. n. 6. Henric. lib. 13. cap. 42. n. 2. Suar. disp. 36. sect. 2. n. 10. Et 10. Auila 5. p. disp. 1. dub. 4. Sayrus lib. 5. cap. 4. n. 8. Communitas autem sæpè coalescit ex laicis, Clericis, & religiosis, quo casu omnes interdicta Viuersitate comprehenduntur, quia illius sunt partes, & notant relati Doctores, specialiter Coninch. disp. 17. dub. cap. 10. Et 11.

2. Extenditur hæc Doctrina ad concius habitantes in suburbiis, & locis conuentibus, quia reputantur concius illius populi interdicti, sicut dictum est de Interdicto locali. Quod intelligendum est, cum æquè ac alij de populo honores, & onera populi interdicti habeant, quia eo ipso censentur esse de populo illo. Secus verò si sint sui iuris, suæque onera, & honores distinctos habeant. Sicut tradit Syluest. verbo interdictum 2. numero. 15. Tabiena 1. numero. 9. Vgolin. tab. 5. cap. 20. §. 2. Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 4. numero. 23. Auila 5. p. de censur. disp. 1. dub. 4. conclus. 3. Bonac. r. 1. disp. 5. p. n. 1. n. 18. Secundo extenditur ad Magnates, Marchiones, Daces, nisi consuetudine, vel privilegio exemptantur ab hac obligatione, à qua non censentur exempti ex eo quòd exemptantur ab honoribus, & oneribus temporalibus, cum ea exemptio conueniat eos esse de populo, vt rectè aduertit Sayrus lib. 5. cap. 4. n. 14. Si verò sit sui iuris existeret, vt nihil de honoribus, vel oneribus populi participaret, neque à populo penderent, huic Interdicto non essent subiecti, quia non censentur esse de populo, vt notat Syluest. verb. interdictum 2. n. 14. Henric. lib. 13. c. 42. n. 2. Vgolin. tab. 5. c. 20. §. 2. Sayrus d. cap. 4. n. 14.

3. Ab hoc Interdicto personali generali excipiuntur primò Episcopi, nisi de ipsis fiat expressa mentio, ex textu in cap. quia periculosum de sentent. excommunic. in 6. & tradunt omnes.

4. Secundo excipiuntur infantes nondum doli capaces, & amentes, quia ob defectum vsus rationis capaces non sunt prohibitionis per censuram Interdicti appositæ, bene tamen prohibentur tradi Ecclesiasticæ sepultura, quia hæc non tam ipsos, quam Clericos sepulchros afficit, vt tradit Syluest. verb. interdictum 2. n. 18. Couarru. cap. alma 2. p. §. 4. n. 5. Henric. lib. 13. cap. 42. n. 3. Valent. r. 4. disp. 7. q. 18. p. 2. Sayrus aliis relatis, lib. 5. cap. 4. n. 21. Auila 5. p. disp. 1. dub. 4. conclus. 5. Bonac. r. 1. disp. 5. p. n. 1. n. 22. Gaspar Hurtado tract. de interd. diff. 4. n. 9.

5. Tertio excipiuntur qui à populo recedunt alibi domicilium suscipere, nam eo ipso desinant esse illius populi ob cuius rationem Interdicto subiciebantur, vt bene aduertit Sayrus lib. 5. cap. 4. n. 21. Et 6. Suar. disp. 3. 1. sect. 2. n. 34. Auila 3. p. disp. 1. dub. 2. conclus. 1. & alij communiter.

6. Quarto secundum probabilem sententiam, exteri etiam diu in populo habitent, vt scholastici, & mercatores ab Interdicto populi exemptantur, quia esto plerumque legibus populi astringantur, non tamen illis quæ singulares personas quatenus sunt partes illius populi afficiunt, vt est hæc lex Interdicti, quia exteri ad populum non pertinent, neque partes illius sunt. Sicut tradit Nauarr. cap. 27. n. 167. Henric. lib. 13. cap. 42. n. 3. Sayrus lib. 5. cap. 4. n. 19. Auila 5. p. disp. 1. dub. 4. conclus. 10. Coninch. disp. 17. dub. 1. n. 12. Vgolin. tab. 5. cap. 20. §. 3. n. 2. Bonac. r. 1. de censur. disp. 5. p. n. 2. n. 20. & alij.

7. Quinto variant Doctores, an duplex domicilium habentes, aliud in loco Interdicto, aliud in loco non interdicto, sint interdicti? Nam Calderin. tract. de interdicto, memb. 2. n. 39. Angel. verb. interdictum 1. n. 4. Tabiena eodem §. 10. Rolella num. 8. affirmant interdictos esse, quia verè sunt de populo interdicto, & illius honoribus fruuntur, debent ergo onera illius subire. Econtra verò Syluest. verbo interdictum, num. 13. Henric. lib. 13. cap. 42. numero. 2. & probabile reputat Sayrus lib. 5. cap. 4. numero. 18. negant interdictos esse, quia cum æquè partes sint populi interdicti, & non interdicti, nulla est ratio ob quam populi interdicti onus subire debeant, potius quam libertate frui populi non interdicti. Sed inter has duas extremas sententias media via tenenda est, scilicet supradictos subiecti Interdicto, cum in loco interdicto habitent, secus si in loco non interdicto quia æquum est vt durantes habitatione alius de populo cuius ipsi sunt partes, confor-

mentur. Vt docet Suar. disp. 32. sect. 2. num. 16. Filiuc. tract. 18. cap. 1. q. 3. num. 14. Bonac. tom. 1. disp. 5. de censur. panali. num. 20.

Secundo interdicto populo, Cleros non censetur interdictus, neque eorum interdicto Clero populus, quia nomine populi seculares tantum veniunt intelligendi, & nomine Cleri solum Ecclesiastici, non laici. Colligitur ex cap. si sententia de sentent. excommunicat. 6. Et tradit aliis relatis Sayrus lib. 5. cap. 4. n. 23. Suar. disp. 32. sect. 2. num. 14. Et 15. Auila disp. 1. dub. 4. conclus. 6. Coninch. disp. 17. dub. 1. n. 12. Bonac. disp. 5. punct. 1. num. 15. Sub Interdicto Cleri omnes illi Clerici qui privilegio canonis, & fori gaudent, intelliguntur, non autem illi quibus solum privilegium canonis competit, quia hi seculares reputantur, & iurisdictioni seculari subiciuntur. Vt notat Sayrus lib. 5. cap. 4. n. 27. Coninch. disp. 17. dub. 1. n. 10. Gaspar Hurtado tract. de interd. diff. 4. circa finem.

Sed an interdicto Clero Religiosi comprehendantur, cum Interdictum feratur à summo Pontifice, seu ab eo qui in facultates, & regulares iurisdictionem, habet dissentientium Doctores Nam Gemianin. in c. si sententia, de sentent. excommunicat. in 6. Couarru. c. alma 2. p. §. 1. n. 8. Nauarr. c. 27. n. 167. Suar. disp. 32. sect. 2. n. 13. Philiac. de officio Sacerdotis, par. 1. lib. 4. cap. 3. Vuald. de interdicto. num. 159. Thomas Zerola prax. Episcop. 2. p. verbo interdictum in sine Sebastian. Medicis 2. p. sum. tit. 9. q. 5. Tolet. lib. 1. sum. cap. 18. & aliis censent comprehendendos quia communitas diuiditur in populum, & clerum. Argom. c. si sententia de sentent. excommunicat. At Religiosi etiam laici siue mares siue feminae non sunt de populo, vt dictum est, ergo sunt de Clero. Ego interdicto Clero censendi sunt interdicti, sed relictis docuerunt contrarium Syluest. verb. interdictum 2. n. 19. Auila eodem §. numero. 9. Tabiena no. Maiol. lib. 3. de irregul. cap. 20. n. 6. Henric. lib. 13. cap. 42. n. 3. Vgolin. tab. 5. §. 5. n. 3. Sayrus lib. 5. cap. 4. n. 29. Auila 5. p. disp. 1. dub. 4. conclus. 7. Coninch. disp. 17. dub. 1. numero. 8. Filiuc. tract. 18. cap. 1. numero. 14. Bonac. disp. 5. p. 1. n. 14. Paul. Layman. tract. 5. par. 4. cap. 1. numero. 3. & cap. 4. n. 3. Gaspar Hurtado tract. de interdicto, difficult. 4. n. sine, quia esto sub nomine Cleri in fauorabilibus Religiosi interliguntur non tamen penalibus, & odiosis ne potè qui diuersis legibus, & constitutionibus reguntur, si enim interdictis Religiosis non censentur Clerici seculares interdicti, neque etiam interdicto Clero, Religiosi censendi sunt. Bene tamen intelliguntur Religiosi sub Interdicto Cleri qui beneficium secularitate possident, quia vnum cum clericis secularibus corpus constituunt. Vt aduertunt Sayrus, Coninch. Hurtado locis alleg. Verum si Interdictum laicum esset non sub nomine Cleri, sed sub nomine personarum Ecclesiasticarum, censentur Religiosis tam clericos quam laicos comprehendendi, quia verè sunt persone Ecclesiasticæ ad Ecclesiam, illi que iurisdictionem dicte pertinetes, vt aduertit Sayrus dicto cap. 4. n. 9. Ad fundamentum oppositum, respondeo, Pontificem non iuste definire omnia membra communitatis, sed declarare sub populi nomine, Clericos non comprehendendi.

Septimo interdictis Doctoribus alicuius Viuersitatis, et igitur Angel. verbo interdictum 1. n. 9. Rolella num. 5. Syluest. 2. n. 18. Vgolin. tab. 5. §. 5. n. 3. Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 4. n. 30. Doctores Clericos comprehendendi, sed solum laicos, eo quod folium laicos competere videtur communitatem, seu Viuersitatem constituit. Sed tam Doctores laicos, quam Clericos comprehendunt docuerunt Tabiena verb. interdictum 1. n. 9. Armilla num. 11. Vuald. num. 159. Simon Maiol. de irregul. lib. 3. cap. 20. n. 1. Henricus lib. 13. cap. 42. n. 1. Auila 5. p. disp. 1. dub. 4. conclus. 9. Bonac. disp. 5. p. n. 1. n. 17. quia nomen Doctoris æquè Clericis, et laicis commune est, & ex omnibus illis communitas, & viuersitas coalescit, vt experientia comprobatur.

Octauo interdicto populo, loca illius populi esse interdicta docuerunt Couarru. cap. alma 2. p. §. 1. n. 7. Henric. lib. 13. cap. 42. circa finem, ne Interdictum populi frustratum esset, si clerici possent apertis ianuis, & campanis pulsatis in Ecclesia illius populi diuina peragere. Sed merito negant loca illius populi esse interdicta Nauarr. cap. 27. n. 167. Sayrus lib. 5. cap. 4. n. 16. Coninch. disp. 17. num. 20. Auila 5. p. disp. 1. dub. 2. Gaspar Hurtado tract. de interd. difficult. 3. quia Interdictum personale à locali distinguitur, neque vnum aliud inferunt. Neque est inconueniens interdicto populo, posse clericos diuina in Ecclesia illius populi peragere, cum Ecclesia non sint interdicta. Neque inde fit interdictum populi eludi, cum populus abstinere debeat ab illis officiis diuinis audiendis. Quod si populus interdictus illis assistere velit, neque expelli possit, cessare debent clerici ab illorum celebratione non ex lege Interdicti, sed ob vitandam scandalum, & cooperationem ad peccatum.

Denique si de Interdicto personali speciali loquamur, nisi interdictum fuerint, qui in propria persona interdicti fuerint, Deinde qui causam dederint locali Interdicto

& à fortiori generali personali ex Textu in cap. si sententia de sententia excommunicat. in 6. Et tradit plures referens Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 4. à num. 11. Nominatim verò interdicti censentur qui sic post incursionem interdicti declarati & publicari fuerint nomine proprio, seu talibus circumstantiis quae personam demoustrant. Argum. cap. licet ex quadam. Et ibi Glossa, verbo demonstratio de Testibus, & attestacionib. Et cap. uia nos, & ibi Glossa, verbo aquipollentibus de consang. & affinit.

PUNCTUM III.

De causis Interdicti.

Quatuor causae concurrere possunt ad Interdictum contrahendum. Efficiens est qui Interdictum profert, materiam qui Interdicto subiicitur, formalis est modus, & forma ferenda in illius prolatione, finalis est causa ob quam interdictum latum est.

§. I.

Explicatur Interdicti minister, illiusque subiectum.

- 1 Interdictum ferens iurisdictionem in foro contentioso habere debet.
- 2 Episcopus absque consensu capituli, sententiam Interdicti ferre potest, consuetudine spectata.
- 3 Capitulum Sede vacante interdicere potest medio Vicario à se electo.
- 4 Praelati religiosorum spectant à consuetudine Interdictum saltem locale ferre non possunt.
- 5 Praedicti si excommunicati, suspensi denunciati sint, nequeunt sententiam Interdicti valide ferre, secus si non sint denunciati.
- 6 Interdicti possunt personaliter omnes etiam quatenus communitatem componunt.
- 7 Interdictum locale si directè feratur, semper locus interdictus subiectus esse debet interdicenti.

Regula est ab omnibus Doctoribus recepta, ministrum seu causam efficientem Interdicti esse qui iurisdictionem in foro contentioso habet, & regulariter qui sententiam excommunicationis, & suspensionis ferre potest, poterit interdiceret. Vti sunt Pontifex, Legatus, Nuntius, delegatus, subdelegatus, Episcopus non conlectus, & Capitulum Sedè vacante, & quicumque alij qui iurisdictionem quasi Episcopalem in subditos, & loca exercent, poterunt sibi subditos interdicto supponere. Argum. cap. cum inter, de consuetud. Cap. cum ab Eclesiastico de officio delegati. Et tradunt communiter Doctores, vt videre est in Paludan. in 4. d. 18. q. 8. in art. 4. princip. Syl. verb. interdictum 3. Nauarr. c. 2. 7. n. 2. 6. 4. Henric. lib. 1. c. 5. 1. Sayr. lib. 5. cap. 10. à n. 13. Suar. de consuetud. disp. 3. 6. sect. 1. & seqq.

Quadruplici Praelato est difficultas qualiter interdiceret possint. Primò de Episcopo, & à fortiori de quolibet alio Praelato sub se capitulum habente, an absque illius consensu sententiam Interdicti ferre possit? Ratio dubitandi desumitur ex cap. 1. de excessib. praelator. vbi Pontifex prohibet, ne Clericos sine iudicio Capituli Episcopus suspendat, aut eorum Ecclesiam Interdicto subiiciat: fauet cap. nouit. Cap. quantum de his quae sunt à Praelato sine consensu Capituli. Et cap. cum in similib. de his quae sunt à maiori parte Capituli. Quos Textus variè explicant Doctores. Nam alij intelligunt de Interdicto in perpetuum, seu ad longum tempus ferendo. Alij de Interdicto pro clericorum correctione lato. Alij de Interdicto lato ex officio, & ad nullius instantiam, vt refert Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 10. à num. 19. sed dicendum est spectato iuris rigore, neq. Episcopum, neque Praelatum alium Capitulum habentem interdiceret clericos posse absque Capituli consensu, bene tamen laicos; at spectata consuetudine & laicos, & Clericos interdiceret posse: sic tradit Calderin. tract. de Interdicto memb. 3. num. 54. Glossa in dicto cap. 1. verbo capituli de excessib. praelator. & ibi Pasornit. Vgolin. de consuetud. c. cap. 1. §. 1. Sayr. lib. 5. cap. 10. num. 20. Suar. disp. 3. 6. sect. 1. n. 6. Secundo de capitulo & quidem vacante sede conueniunt ferè omnes Doctores interdiceret posse medio Vicario à se electo, iuxta Conc. Trident. sess. 24. cap. 16. de reformat. At Sede non vacante, nequaquam iure ordinario potest iuxta Textum in cap. quatuor, de his quae sunt à maiore parte Capituli. Ex privilegio Sedis Apostolicæ aliquando Capitulum independentem ab Episcopo sententiam Interdicti ferre poterit: sicut notat Sayrus lib. 5. thesauri, cap. 10. n. 23. Deinde ex consuetudine, & praescriptione hanc potestatem Capitulum aliquando obtinet, iuxta cap. cum inter de consuetud. Et tradit Couarru. cap. alma mater 2. p. §. 2. num. 6. Henric. lib. 1. c. 5. 1. num. 2. Sayrus dicto lib. 5. cap. 10. n. 23. Auila §. p. disp. 2. dub. 1. Suar. disp. 3. 6. sect. 1. num. 5.

Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars V L

Tertio, de Praelatis Religiosorum, an inquam Interdicti sententiam tum in Religiosis sibi subditos, tum in loca suae iurisdictioni subiecta, ferre possint? Qua in re est Spectato iuris rigore dicendum est, Interdictum tam in personas, quam in loca sibi subiecta ferre posse, at consuetudine praescriptum est hanc sibi ademptam esse potestatem, saltem quoad Interdictum locale, nisi forte in plebem iurisdictionem habeant. Sicuti tradit Henric. lib. 13. cap. 24. num. 3. & cap. 51. num. 1. Sayrus lib. 5. cap. 10. num. 22. Suar. disp. 3. 6. sect. 1. n. 2. Filiuc. tract. 18. cap. 1. quest. 7. Bonac. disp. 5. p. m. 1. num. 2. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. p. 4. cap. 4. num. 1. Gaspar Hurtado de interdicto difficult. 14. initio. Quinimo Sayrus, & Henric. locis allegatis censent hos Praelatos religiosorum iurisdictionem tantum in Religiosis habentes, est possint sibi subditos partiali Interdicto ligare, nempe Interdicto ab audiendis diuinis, vel confessionibus excipiendis, non tamen posse eos absoluto Interdicto ligare, quod tamen non censet verum, neque alij Doctores admittunt, qui negata potestate apponendi Interdictum locale, personale concedunt.

Quoad de supradictis si excommunicati, suspensi, vel interdicti existant. Et quidem si sint excommunicati, & suspensi denunciati, communis est omnium sententia nec licite, nec valide sententiam Interdicti ferre posse, quia priuantur iurisdictione ad illud munus obeundum requisita. At si denunciati non sint, est aliqui satis probabiliter existiment inualide iurisdictionem coactivam exercere, probabilius oppositum docui hoc praesenti tract. disp. 2. de excommunicat. punct. 12. n. 6. Interdicti verò siue denunciati sint siue non, impediuntur à sententia Interdicti ferenda, quia Interdictum non iurisdictione, sed participatione diuinorum priuat. Vti tradit Auila §. p. disp. 2. dub. 3. concl. 1. & 2. Gaspar Hurtado tract. de interdict. diff. 14. num. 43.

Quoad causam materialem, seu subiectiuam Interdicti, hoc est quoad eos qui interdicti possunt, certum est personale Interdictum non solum in singulares personas quae tales sunt, sed in ipsas quatenus communitatem aliquam componunt, ferri posse; in quo maxime Interdictum ab excommunicatione differt, quae nunquam in communitatem fertur. Vti habetur cap. R. emanat. §. in vniuersitate, & cap. sententia de sentent. excommunicat. in 6. Et notauit Paludan. in 4. d. 18. q. 2. princip. in quatuor. 2. art. 3. Henric. lib. 13. cap. 25. num. 4. & cap. 50. num. 1. Sayr. lib. 5. thesauri, cap. 10. n. 7. Oportet autem vt persona interdicenda subiecta interdicenti sit, alias eius praecipitis, & sententiis ligari non poterit. Item debet esse rationis compos; alias incapax est praecipiti, & poenae praecipito annexae, vt bene tradit Syluest. verbo interdictum 2. n. 17. Couarru. cap. alma mater 2. p. §. 4. m. 5. Henric. lib. 13. cap. 42. n. 3. Sayr. lib. 5. thesauri, cap. 10. num. 6.

Interdictum verò locale si directè feratur, semper locus interdictus subiectus esse debet interdicenti, & sub illius iurisdictione. At saepe contingit locum à iurisdictione interdicentis exemptum indirectè interdicti, ne Interdictum à iudice positum enervetur, quod verum est in generali Interdicto locali. Argum. cap. si ciuitas. Cap. si sententia de sentent. excomm. Et diximus supra.

§. II.

De causa formali & finali Interdicti, seu de forma ferendi Interdictum, & sine ob quem ferri potest.

- 1 Interdictum fertur in punitionem, & emendationem culpa commissae.
- 2 Culpa ob quam Interdictum generale ferendum est, mortalis esse debet.
- 3 Interdictum generale personale, & locale etiam speciale nunquam ferri potest ob culpam alicuius priuati.
- 4 Pro delicto à communitate commissio in retinendo aere alieno, Interdictum locale generale ferri non potest.
- 5 Interdictum verò locale speciale ferri potest.
- 6 Interdictum personale generale verius censet ob retentionem aeris alieni imponi non posse.
- 7 Interdictum personale speciale nunquam ob culpam alienam ferri potest.
- 8 Aliquibus placet ob culpam venialem speciale personale Interdictum ferri posse.
- 9 Verius est oppositum, nisi Interdictum partiale, & ad breue tempus imponatur.
- 10 Nulla est forma praescripta interdicti impositione.

Causa finalis, seu propter quam Interdictum fertur, est culpa commissae emendatio, seu punitio. Etiam Interdictum tum ad emendandum delictum, tum ad illud puniendum solet iniungi. Nunquam tamen generale Interdictum siue personale, siue locale iniungitur ob punitionem tantum peccati praeteriti, imò neque Interdictum

P 3 locale